

De ambigue schoonheid van het onvolmaakte

Weinig hedendaagse fotografen weten zoveel bevreemdende lagen in hun beelden te stoppen als Veronika Pot. Telkens weer tast ze de grenzen van het geheugen af en laat ze een desolate broeierigheid op de kijker overslaan. Ook in haar nieuwe reeks 'Wasp me to the Whales' is dat het geval. Pot dwingt ons ertoe om traditionele leesmechanismen van foto's achterwege te laten.

Door Dirk Leyman

Wie voor het eerst het fotografische oeuvre van Veronika Pot (°1965) ondergaat, moet rekening houden met een gevoel van desoriëntatie. Haar beelden nemen de toeschouwer spoorlags mee naar een wereld van onzekerheden. Pot creëert een versplinterd universum van snapshots en straatscènes, bevreemdende *stills* en grillige landschappen. Vol heimelijke angst maar soms ook met een warme gloed, gelardeerd met giftige kleurschakeringen. Het zijn fraaie, welbewust onaffe foto's die je vanaf de eerste aanblik op je *qui-vive* plaatsen. En steeds weer prangt Pot haar analoge, minutieus trage fotografie in een intrigerend concept. De thematiek van haar werk grijpt terug naar het werk van de Franse schilder Nicolas Poussin, meer bepaald 'Les Berger d'Arcadie' uit 1640, te bekijken in het Louvre. Hiermee benadrukt ze hoezeer "dreigend onheil" kan afwisselen "met de idylle van het utopisch land."

De voorbije twee jaren toonde Pot op diverse plaatsen haar serie 'The Transformation', onderdeel van een driedelig onderzoek naar een verloren Arcadia, een wereld van schoonheid en geluk. Maar telkens was er nogal wat *trouble in paradise*: de zondeval én de dreiging lagen geniepig op de loer. In de daaropvolgende reeks *Okay, you're safe now* bouwde Pot verder op haar intrigerende beeldentaal. Herinneringen wil ze laten "vervagen", zo vertelde ze ooit in een interview met Hilde van Canneyt in het magazine **100 % expo**. "Ik neem de coördinatie van de mislukking in handen."

Telkens weer zet Pot een stap in de richting van een schemerzone. Ze noemt het zelf een afdaling in "een mentale schuilkelder", "een onzichtbare plek waar herinneringen worden opgeslagen maar vooral worden gedeformeerd." Daarom werkt Pot met oude, analoge camera's die ze fanatiek verzamelt. Dat staat garant voor een lange belichtingstijd, met een passend patina. Bovendien vindt Pot een gemankeerde foto minstens even interessant als een gelukte. Ze stelt prijs op een langdurig, zorgvuldig werkproces in haar donkere kamer.

In de nieuwe serie *Wasp me to the Whales* bouwt Pot verder op haar vorige reeks *Okay You're Safe now*. Toen benadrukte ze al dat haar werk "expliciet en ruwer, minder dromeriger" is geworden: "Idyllische beelden waaruit gelaagdheden zijn weggeknipt, als stukken die uit het geheugen zijn weggevaagd." Nu drijft ze die fascinatie voor beschadigde, vervormde situaties nog verder tot de limiet. Om de beelden aarzelend terug op te roepen uit het geheugen, zij het via andere technieken. Ditmaal werkt Pot met deconstructie en cut-ups. Of zoals ze zelf zegt: " 'Wasp me to the Whales' gaat over de noodzaak om het traditionele leesmechanisme van foto's los te laten." Door de horizontale of verticale deconstructie van het beeld creëert ze geïsoleerde fragmenten en foto's in twee delen. Toch

worden die opnieuw samengebracht en 'gereconstrueerd' in een nieuwe synthese, door het gebruik van lijm en draden.

We zien uiterst suggestieve foto's waarin de werkelijkheid ons overvalt en bedreigt, nu weer uitdrukkelijk in grijzige tinten. Kijk naar de foto's van een verlaten snelweg vanuit een rijdende auto. Door minimale ingrepen weet Pot er een aparte ervaring van te maken, nog versterkt door de met regen bespikkelde voorruit. Het beeld heeft een zekere eindeloosheid, *on the road to nowhere*. Maar er zijn ook landschappen, die in een ruptuur worden gevat. Daarmee tilt Pot ze boven het anekdotische uit. Of er zijn dieren die opgezet lijken te zijn maar hun identiteit niet prijsgeven. In deze serie merk je Pots voortdurende zoektocht naar nieuwe vormen, nieuwe inzichten: soms zie je wemelings, dan weer gearceerde oppervlakken. Haar vormenspel is strakker en uitgepuurder geworden. Het zoveelste bewijs dat ze niet ter plaatse blijft trappelen én geenszins op haar lauweren rust.

Telkens weer transformeert Pot haar omgeving en *objets trouvés* tot iets wat ons ontglipt, een ambigue wereld waarin nieuwe herinneringen de oude wegduwen en we in een voyeursrol worden gedwongen. Een universum met invloeden van Dirk Braeckman, Brion Gysin of Miroslav Tichy.

Alleszins leveren we ons kordaat over aan deze ongrijpbare en poëtische schoonheid van het onvolmaakte. Bij elke foto van Pot kun je vele lagen afpellen. Ze blijft de fotografe van het kantelmoment en van het op de loer liggende gevaar – hier ook vertolkt door het plots opduikende machinegeweer. We hebben het gissen naar het voor en na.